

Vejledning til kollektive elforsyningsvirksomheder om prioritering af nettilslutningsanmodninger

Kontor/afdeling

EI

Dato

25-02-2026

J nr.

Indledning

Europa-Kommissionen har den 10. december 2025 som del af EU-udspillet om energiinfrastruktur (den såkaldte Grids Package) udsendt en ny vejledning til medlemsstaterne om effektive nettilslutninger¹. Vejledningen har relevans for de kollektive elforsyningsvirksomheder i Danmark (dvs. Energinet og netvirksomhederne), idet den indeholder vejledning og anbefalinger vedrørende prioritering af anmodninger om tilslutning til elnettet (nettilslutningsanmodninger).

Europa-Kommissionens vejledning er udarbejdet på baggrund af, at der i flere medlemsstater er stigende pres på kapaciteten i elnettet og behov for nye eller opgraderede nettilslutninger, som resulterer i forsinkelser af nettilslutningsprojekter. Europa-Kommissionen anbefaler derfor i sin vejledning, at kapacitetsudfordringen bl.a. håndteres gennem veltilrettelagte og gennemsigtige kriterier for prioritering af nettilslutningsanmodninger, så den tilgængelige netkapacitet udnyttes effektivt.

Energistyrelsen tager Europa-Kommissionens vejledning til efterretning, da der ligeledes opleves et pres på elnetkapaciteten i Danmark. En øget prioritering kan i den forbindelse muliggøre en mere effektiv tildeling af den elnetkapacitet, de kollektive elforsyningsvirksomheder har til rådighed. Prioritering af nettilslutningsanmodninger kan være et redskab til at aflaste elnettet og til at sikre en bedre planlægning og udbygning af elnetinfrastrukturen.

Energistyrelsen vil med denne vejledning beskrive de muligheder, de kollektive elforsyningsvirksomheder har for at gøre brug af øget prioritering af nettilslutningsanmodninger, indenfor rammerne af EU-retten og elforsyningsloven og i lyset af de nye anbefalinger fra Europa-Kommissionen.

Gældende rammer for prioritering mellem nettilslutningsprojekter

De kollektive elforsyningsvirksomheders håndtering af anmodninger om nettilslutning skal ske inden for rammerne af elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne skal sikre en ordening for tredjepartsadgang baseret på objektive, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Selvom tredjepartsadgang vedrører transport af elektricitet omfatter bestemmelsen i praksis også den fysiske nettilslutning.

¹ [Guidance on efficient grid connections C\(2025\) 8473 final - Energy](#)

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, er implementeret i elforsyningslovens § 20 og § 24. Det følger af disse bestemmelser, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder vedligeholde, om- og udbygge nettet i fornødent omfang, tilslutte og stille fornøden transportkapacitet til rådighed for enhver, der sender en anmodning og kan betale for omkostningerne. Forpligtelserne i § 20 indebærer et ansvar for at tilrettelægge drift og kapacitetsdisponering på en måde, der er teknisk forsvarlig og hensigtsmæssig.

Efter § 24, stk. 2 må de kollektive elforsyningsvirksomheder ikke forskelsbehandle netbrugerne. Dette gælder ligeledes, når de tilslutter brugere til elnettet. Bestemmelsen implementerer dermed kravene i artikel 6, stk. 1, for så vidt angår en objektiv (saglig) og ikkeforskelsbehandlende adgang til elnettet. De kollektive elforsyningsvirksomheders tilslutning af brugere til elnettet skal således være forenelig med disse krav.

Den danske gennemførelse af elmarkedsdirektivets artikel 6 betyder, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i Danmark som led i deres regulerede opgavevaretagelse skal behandle, planlægge og evt. foretage prioritering mellem nettilslutningsanmodninger i et netområde, på en måde, så kravene til objektivitet (saglighed) og ikkeforskelsbehandling respekteres.

De kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af nettilslutningsanmodninger kan således ses som en etableret del af deres opgaver. Det indbefatter, at der ved prioriteringen af tilslutninger tages hensyn til en effektiv udnyttelse af den tilrådeværende kapacitet, og at der sikres en net- og systemteknisk forsvarlig drift i denne forbindelse. Dette ses også i praksis, da de kollektive elforsyningsvirksomheder ved behandlingen af anmodninger om tilslutning vurderer, hvordan den forventede netbelastning kan håndteres.

Europa-Kommissionens vejledning af 10. december 2025 understøtter de kollektive elforsyningsvirksomheders muligheder for at prioritere mellem nettilslutningsanmodninger. Vejledningen understreger, at elmarkedsdirektivets artikel 6 ikke forpligter de kollektive elforsyningsvirksomheder til at anvende det velkendte "først-til-mølle"-princip, altså at den, der anmoder om nettilslutning først, automatisk kommer forrest i køen. Andre kriterier kan anvendes.

"Ikkeforskelsbehandling" handler ifølge Europa-Kommissionens vejledning om, at lige netbrugere i lige omstændigheder skal behandles uden forskelsbehandling. Derfor udelukker kravet ikke, at der fastsættes nye og mere differentierede prioriteringskriterier, så forskellige netbrugere behandles forskelligt. Det er dog et krav i henhold til gældende EU-regler, at den forskellige behandling af netbrugerne beror på saglige hensyn.

Fastlæggelse af nye prioriteringskriterier

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan ifølge Kommissionens vejledning f.eks. anlægge modenhedskriteriet ("first-ready-first-serve"), hvor prioriteringen afhænger af en bedømmelse af, om projektet er klar til at blive nettilsluttet, eller om projektets etablering er fremskredent. Modenhedskriteriet kan betegnes som en variant af "først-til-mølle"-princippet, da kriteriet ikke differentierer mellem forskellige netbrugere. Derudover er kriteriet umiddelbart sagligt og kan anvendes på en ikke-forskelsbehandlende måde overfor alle netbrugere. Modenhedskriteriet anvendes allerede af mange elnetselskaber og Energinet, men kriteriet kan ikke nødvendigvis sikre en prioritering blandt forskellige typer kunder i tilfælde af begrænset kapacitet i elnettet.

Europa-Kommissionen anbefaler også at anlægge "milepæls"-kriterier, hvor prioriteringen afhænger af, om projektejer kan påvise fremdrift i projektet og f.eks. inden for en deadline kan dokumentere indhentede myndighedstilladelser eller investeringsbeslutninger. Modenheds og milepælskriterier vil forventeligt kunne imødegå de såkaldt *spekulative nettilslutningsanmodninger* ("hamstring") som omtales i Europa-Kommissionens vejledning, hvor netkunder indmelder et projekt med henblik på at 'lægge beslag' på kapacitet i nettet, uden at de derefter viser konkret fremdrift ifht. at etablere projektet.

Modenheds- og milepælskriterier er instrumenter, der kan samtænkes med de kontraktuelle forhold, der etableres mellem de kollektive elforsyningsvirksomheder og netbrugerne.

Endeligt anbefaler Europa-Kommissionen, at de kollektive elforsyningsvirksomheder foretager prioritering af såkaldt 'net-venlige' (eller net-aflastende) projekter, som medvirker til at afhjælpe eller i det mindste ikke forværrer lokale kapacitetsbegrænsninger, og evt. løser flaskehalsproblemer i elnettet. Europa-Kommissionen vurderer ligeledes, at prioritering efter 'net-venlighed' kan omfatte projekter, der understøtter systembehov, leverer systemfordele, og bidrager til lavere omkostninger for netbrugerne. Hovedhensynet ift. 'net-venlighed' er dog at afhjælpe lokale kapacitetsbegrænsninger i elnettet, hvorfor prioriteringen bør tage udgangspunkt i, om sådanne begrænsninger afbødes. Prioritering efter 'net-venlighed' kan ifølge Europa-Kommissionen f.eks. omfatte følgende kriterier:

- Prioritering af samplacert VE og lagringsteknologier, herunder batterier, særligt hvor der medfølger en begrænsning på indføddningen til elnettet i perioder med høj elproduktion
- Prioritering af forbrugsanlæg i produktionsdominerede områder og produktionsanlæg i forbrugsdominerede områder
- Prioritering af industrielle anlæg, der kan levere fleksibilitetsydelser

Det er Energistyrelsens vurdering, at de kollektive elforsyningsvirksomheder hver for sig og under hensyn til at sikre en effektiv kapacitetsdisponering kan udvikle nye prioriteringskriterier med inddragelse af de ovenstående anbefalinger fra Europa-Kommissionen.

Dertil bemærkes, at der ved udviklingen og anvendelsen af nye prioriteringskriterier også bør drages hensyn til opretholdelse af elforsyningen til den eksisterende kundebase. De kollektive elforsyningsvirksomheders vurderinger om tilrådeværende kapacitet til nye tilslutninger bør i tilstrækkeligt omfang tage højde for behovet for at imødekomme den forventede forbrugs- og produktionsudvikling i den til enhver tid eksisterende kundebase i det kollektive elforsyningssystem. Energistyrelsen anser det som en integreret del af forpligtelsen efter elforsyningslovens § 20, at netdimensionering og kapacitetsdisponering tager højde for almindelig og forventelig organisk vækst i den eksisterende kundebase.

I overensstemmelse med elforsyningslovens § 24 skal de kollektive elforsyningsvirksomheder ved udviklingen af nye prioriteringskriterier lægge vægt på saglige hensyn og udmelde kriterierne til netbrugerne for at sikre en fornøden transparens.

En fælles branchetilgang til prioriteringskriterier

Europa-Kommissionens vejledning peger endeligt på, at nye prioriteringskriterier bør være tilpasset til behovet i elnettet som helhed, og at prioriteringskriterier udarbejdes på baggrund af en bred interessentinddragelse. Vejledningen anbefaler derfor også, at der etableres en branchemæssig tilgang i de respektive medlemslande for at sikre en koordineret planlægning af kapaciteten i elnettet.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Energinet og netvirksomhederne i henhold til elforsyningslovens § 20 og § 28 er forpligtede til at samarbejde med hinanden i forbindelse med netadgang og nettransit. Energistyrelsen anser det for at være en integreret del af dette samarbejde, at Energinet og netvirksomhederne fastlægger eventuelle prioriteringskriterier sammen og sikrer, at der i snitfladen mellem eltransmissions- og eldistributionsnettene er foretaget en tilstrækkelig reservation af kapacitet til dækning af det forventede fremtidige behov.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt at sikre en fælles branchetilgang mellem de kollektive elforsyningsvirksomheder og andre relevante parter, så de fremadrettede rammer for prioritering mellem nettilslutningsprojekter koordineres på tværs af elforsyningsnettet.

Opsummering

Opsummerende kan det konstateres, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan prioritere mellem nettilslutningsansøgninger i henhold til de lovbundne opgaver med at tilrettelægge og planlægge tilrådeværende elnetkapacitet. De kollektive

elforsyningsvirksomheder bør dertil samarbejde og fastlægge en fælles og helhedsbaseret branchetilgang for prioritering. De kollektive elforsyningsvirksomheder kan i den forbindelse inddrage de ovennævnte anbefalinger til prioriteringskriterier fra Europa-Kommissionen.